

Tips voor Huwelijksfotografie

Hét Fotobedrijf

Inhoudsopgave

De perfecte huwelijksfotograaf.....	5
Wees er op tijd bij	6
Denkt hij aan zichzelf of aan jullie?	6
Wil ik deze persoon op mijn bruiloft?	6
Welke stijl trouwfoto's past bij jou?.....	6
Let op bij voorbeeldfoto's	8
Geen beperking op het aantal foto's dat wordt gemaakt.....	8
Geen vast aantal foto's voor jullie album.....	8
Hoelang zal je fotograaf aanwezig zijn?	9
Geen andere bruiloft op dezelfde dag	10
Wat zijn redelijke reiskosten?	10
Vraag naar de garantie	10
Een huwelijkslijst	11
Een echte professional	12
Uit welke producten en diensten kun je kiezen?	14
Ervaring met portretfotografie is een voordeel	15
Heeft hij informatie die hij je kan toezenden?.....	16
Wat als je bruiloft niet doorgaat of de datum wordt verschoven?.....	16
Wat is beter: analoog (film) of digitaal?.....	17
Pas op als video en fotografie samen worden aangeboden	18
In je ondergoed op de foto?.....	19
Vraag of de fotograaf flits gebruikt tijdens de ceremonie	19
Bedenk waar, wanneer en met wie je een groepsfoto wilt laten maken	19
Wat zal je fotograaf doen tijdens het diner?	20
Tips voor je fotosessie	21
Foto's met je gasten	21
Gasten die foto's maken	22
Als je haar maar goed zit	22
Het beste tijdstip van de dag voor foto's	23
Waarom de achtergrond donker kan zijn terwijl deze niet donker was.....	23
Is retoucheren inbegrepen?	25

Wachten, wachten, wachten... en hoe je dat kunt voorkomen	26
Het is een onmogelijke taak om zelf albumfoto's te selecteren	26
Geniet van je bruiloft!	27

Inleiding

Gefeliciteerd met je aanstaande huwelijk! Niet alleen je bruiloft zelf zal geweldig zijn, ook de voorbereidingen daarvan zijn leuk. Het zoeken naar een locatie, maken van een dagindeling, kiezen van muziek, uitnodigingen, bedankjes, en natuurlijk het kiezen van je huwelijksfotograaf. Dat is geen gemakkelijke taak, want waar moet je allemaal niet op letten? Wat is belangrijk en wat niet? Je trouwt maar één keer en je zult dus maar één keer trouwfoto's laten maken. Als je de verkeerde keuze maakt, zal je dat je leven lang blijven achtervolgen. Als je een goede keuze maakt, zul je daar je leven lang van genieten!

In deze gids vind je tips voor je huwelijksfotografie. Wij hopen dat je er je voordeel mee zult doen en wensen je in ieder geval een onvergetelijke bruiloft toe!

Voorafgaand aan je bruiloft

De perfecte huwelijksfotograaf

Waar moet de perfecte huwelijksfotograaf aan voldoen? Je moet natuurlijk weg zijn van zijn fotografie (of 'haar' fotografie, maar voor het leesgemak beperken wij ons tot demannelijke vorm). Zoek een fotograaf wiens foto's je prachtig vindt, wiens stijl je aanspreekt, en wiens foto's een verhaal vertellen op de manier waarop jij het zou willen voor jullie bruiloft. Als je de foto's niet mooi vindt, dan houdt alles op. Maar wat minstens zo belangrijk is, is de persoonlijkheid. Aangezien je fotograaf een aanzienlijk deel van jullie bruiloft bij jullie zal zijn, en je daarnaast veel met hem te maken zult hebben voor en na jullie bruiloft, moet je er zeker van zijn dat het klikt tussen jullie en jullie fotograaf.

Sommige bruidsparen maken de fout dat ze hun huwelijksfotograaf kiezen zonder goed te hebben uitgezocht wie en wat ze precies krijgen voor hun geld. Waar het om gaat is de combinatie van de factoren die je in deze gids zult vinden. Zorg ervoor dat je die factoren goed hebt onderzocht voordat je je keuze maakt, zodat je zeker weet dat de fotograaf die je kiest, dé fotograaf voor jullie is.

Hoe doe je onderzoek? Een manier is om de telefoongids of Gouden Gids erbij te pakken en een aantal willekeurige fotografen te bellen voor een afspraak. Het nadeel van deze methode is dat het je veel tijd kost om fotografen te bezoeken en je van tevoren geen idee hebt wat voor soort foto's hij maakt. En hoe kies je eigenlijk welke fotografen je zult bellen?

Een efficiëntere manier om onderzoek te doen dan via het telefoonboek of de Gouden Gids via internet. Trouw je bijvoorbeeld in Breda, zoek dan bijvoorbeeld eens met een zoekmachine naar huwelijksfotografen in Breda en omgeving.

Met Google zou je deze zoekterm kunnen gebruiken:

Trouwreportage fotograaf Breda

Internet biedt ook websites met links naar huwelijksfotografen per provincie. Neem eens een kijkje op www.trouweninderegio.nl of een van de vergelijkbare websites. Het grote voordeel van een zoektocht via internet is dat je direct kunt doorklikken naar de website van een fotograaf. Hier kun je meteen een indruk van hem en zijn werk krijgen. Meer daarover later.

Nadat je op internet een aantal fotografen hebt gevonden die je aanspreken, is de volgende stap om deze te bellen of te mailen om eens met ze te gaan praten. Bellen heeft de voorkeur boven mailen, om twee redenen. Ten eerste krijg je een betere indruk van de persoonlijkheid van de fotograaf. Is hij vriendelijk aan de telefoon? Klikt het? Ten tweede is het gemakkelijker om telefonisch een afspraak te maken.

Via de mail gaan er vaak heel wat mailtjes over en weer voordat een datum kan worden gevonden die beiden schikt, terwijl je aan de telefoon allebei de agenda erbij kan nemen, wat sneller gaat. Vraag ook of de fotograaf informatie heeft die hij aan je kan toezenden.

Wees er op tijd bij

De beste fotografen worden over het algemeen al ver vooruit geboekt. Het is niet ongebruikelijk dat bruidsparen één of anderhalf jaar voor hun huwelijksdag hun fotograaf boeken. Van belang is of je trouwt op een populaire dag (vrijdag, zaterdag) of datum (8-8-'08, 9-9-'09). Maar ook als je niet op een populaire dag trouwt, bestaat de kans dat je favoriete fotograaf bezet is. De enige manier om de garantie te hebben dat de perfecte fotograaf voor jullie bruiloft nog beschikbaar is, is ervoor te zorgen dat je er op tijd bij bent.

Denkt hij aan zichzelf of aan jullie?

Zoek een fotograaf die meer geïnteresseerd is in JULLIE wensen en behoeften dan in zijn eigen werk, pakketten, prijzen, etc. Helaas zien veel fotografen het fotograferen van huwelijken als een financiële noodzaak. Zoek een fotograaf die werkelijk plezier heeft in het fotograferen van jullie bruiloft, die er alles aan zal doen om het tot een onvergetelijke dag voor jullie te maken, die met jullie meedenkt over jullie planning, zodat alles op jullie bruiloft op rolletjes zal lopen, en de foto's zullen worden zoals jullie gehoopt hadden.

Wil ik deze persoon op mijn bruiloft?

Stel jezelf de vraag: "Wil ik deze persoon op mijn bruiloft?" De persoonlijkheid en houding van de fotograaf zijn essentieel voor jullie keuze. In tegenstelling tot de cateraar, bloemist, DJ of band, zal de fotograaf de hele dag op jullie bruiloft aanwezig zijn en communiceren met jullie en jullie gasten. Zorg bij het selecteren van een fotograaf er dan ook voor dat je een gesprek hebt met de fotograaf die daadwerkelijk je bruiloft zou gaan fotograferen. Wat heeft het voor zin om te praten met iemand die jullie huwelijk toch niet zal fotograferen?

Welke stijl trouwfoto's past bij jou?

Bij 'stijlen' kun je aan verscheidene dingen denken. In de eerste plaats aan bruidsfotografie (portretfotografie van alleen de bruid, meestal vooraf in een studio), huwelijksportretfotografie (geposeerde foto's van het bruidspaar en familie/getuigen op de bruiloft zelf) en fotojournalistiek (hierbij worden geen geposeerde foto's gemaakt, maar de dag vastgelegd zoals die plaatsvindt, zonder dat de fotograaf er invloed op uitoefent). Fotojournalistiek is eigenlijk betrekkelijk nieuw. In de tijd van je ouders had je vrijwel uitsluitend huwelijksportretfotografie: geposeerde foto's. Wat daarbij ontbreekt, is het 'verhaal' van de trouwdag. Het is een opsomming van mooie foto's, dat is alles.

Aan de andere kant heeft fotojournalistiek als nadeel dat de fotograaf geen invloed uitoefent op hetgeen hij vastlegt. Als je dan bijvoorbeeld had gehoopt op een prachtige romantische foto, of een schitterend spontaan moment, maar dat moment doet zich op je bruiloft niet voor, of uitgerekend op die plek waar de lichtinval ongunstig is, dan heb je pech gehad. Mede daarom kiezen de meeste bruidsparen vandaag de dag voor een combinatie van geposeerde foto's en fotojournalistiek. Je hebt dan én het verhaal van je trouwdag, én je bent verzekerd van mooie foto's door tijd te reserveren voor een fotoreportage. En als je veel waarde hecht aan perfecte foto's, dan kun je ook nog kiezen voor een bruidssessie in een studio (en de bruidegom kan ook, maar natuurlijk alleen als hij de jurk al van tevoren mag zien).

Bij 'stijlen' kun je ook denken aan kleur, zwartwit, sepia, of speciale effecten (bijvoorbeeld een zwartwitfoto van het bruidspaar met het boeket in kleur, of een zwartwitfoto van alle gasten met het bruidspaar in kleur). Daarnaast kun je bij 'stijl' denken aan de manier waarop een fotograaf foto's maakt, bijvoorbeeld of hij vaak flits gebruikt of juist het beschikbare licht gebruikt. Wij maken zo min mogelijk gebruik van een flitser, in ieder geval tijdens de plechtigheid. Het kan namelijk best storend zijn als er constant geflitst wordt, terwijl je probeert naar de ambtenaar van de burgerlijke stand te luisteren. En als wij een flits gebruik, dan richten wij die zelden rechtstreeks op het bruidspaar. Dat geeft namelijk een hard licht recht van voren, met een effect als een hert die 's nachts in de koplampen van een auto kijkt. Beter is het om licht van de flitser indirect te gebruiken. Bijvoorbeeld door richting een witte muur of wit plafond te flitsen. Het gereflecteerde licht zorgt voor een zachtere belichting.

Waar je bij 'stijl' ook aan kunt denken, is de manier waarop een fotograaf 'zijn' bruidsparen poseert. Iedere fotograaf doet dat op zijn eigen wijze, van 'ouderwetse' poses tot moderne poses en alles ertussenin. Persoonlijk houden wij van een mix van traditionele, romantische poses tot moderne, meer spontane poses, waarbij het er op de foto's vaak helemaal niet uitziet alsof het geposeerd is. Gewoon een lekker spontane sfeer, waarbij het bruidspaar zich op z'n gemak voelt, dat leidt in onze visie tot de mooiste foto's. En het is bovendien een heerlijk moment voor het bruidspaar om zich even te ontspannen tussen alle hectiek die een trouwdag toch vaak met zich brengt. Probeer erachter te komen welke stijlen de diverse fotografen jullie kunnen bieden en in hoeverre zij bereid zijn zich flexibel op te stellen. Iedereen heeft zijn eigen smaak en voorkeuren. Het is natuurlijk ideaal als je een fotograaf vindt die precies de stijl heeft die jullie zoeken, maar je kunt samen tot een prachtig resultaat komen als de fotograaf een iets andere persoonlijke voorkeur heeft maar werkelijk geïnteresseerd is naar jullie luistert en zijn reportage daarop aanpast. Houd in gedachten dat het de creativiteit en persoonlijkheid van de fotograaf zijn (en of het klikt tussen jullie en hem) die jullie huwelijksfoto's en -album uniek zullen maken.

“Ik heb een prachtige foto gezien in een bruidsmagazine. Kan ik die uitknippen en aan mijn fotograaf geven om die na te bootsen?”

Elke huwelijksfotograaf heeft zijn eigen manier van werken en eigen stijl. Sommige fotografen vinden het prima als je foto's laat zien die je mooi vindt, en zullen die

gebruiken als inspiratie. Maar er zijn ook fotografen die een bepaalde stijl hebben waar ze niet van af willen of kunnen wijken en voor wie het dan moeilijk kan zijn de foto na te bootsen. Wij vinden het prettig als bruidsparen een goed beeld hebben van wat ze willen, en doen wij ze graag het plezier om een soortgelijke foto te maken. Hoe dan ook, houd er rekening mee dat de foto niet precies zal worden zoals die in het magazine. Op jouw bruiloft gaat het tenslotte om een ander bruidspaar en een andere omgeving.

Let op bij voorbeeldfoto's

Stel je eens voor: je mag een hele dag met een camera op een bruiloft rondlopen en je houdt de hele dag, urenlang, je vinger op de ontspanknop. Aan het einde van de dag heb je duizenden foto's (en een zere vinger). De kans dat daar enkele fraaie foto's tussen zitten, die je zo op een website zou kunnen plaatsen, is dan best groot. Maakt je dat tot een goede huwelijksfotograaf? Natuurlijk niet. Het gaat niet om de 'toevalstreffers' (die kan iedereen maken met een beetje geluk). Het gaat om het vastleggen van alle gebeurtenissen van de huwelijksdag met een constante hoge kwaliteit. Een website met voorbeeldfoto's zegt daarom lang niet alles, als daar niet ook volledige huwelijksreportages te zien zijn. Als je een fotograaf bezoekt, neem geen genoegen met een album waarin losse foto's van diverse huwelijken zijn opgenomen. Vraag of je een compleet huwelijksalbum mag bekijken. Je ziet dan het daadwerkelijke resultaat dat je mag verwachten als je de betreffende fotograaf zou inhuren. Bovendien is het ontwerpen van een album dat het verhaal van je trouwdag op een mooie manier vertelt, niet elke fotograaf gegeven. Het maken van foto's is één ding, het ontwerpen van een album is weer iets heel anders. In onze visie is je album geen opsomming van losse foto's, maar het verhaal van je huwelijksdag, waarbij de foto's je bij de hand nemen en elke foto op zichzelf beschouwd erg mooi is, maar het geheel nog veel mooier en sprekender.

Geen beperking op het aantal foto's dat wordt gemaakt

Let erop of je fotograaf een beperking stelt aan het aantal foto's dat hij op jullie huwelijksdag zal maken. Sommige fotografen hanteren bijvoorbeeld een maximum aantal foto's per uur of per bruiloft. Het beperken van het aantal foto's is het ergste wat een fotograaf bij een huwelijk kan doen. Wil je een fotograaf die op jullie bruiloft loopt te denken aan het aantal foto's dat hij heeft gemaakt of heb je liever een fotograaf die zich bezighoudt met wat er om hem heen gebeurt en dat zo goed mogelijk vastlegt, ongeacht hoeveel foto's daarvoor nodig zijn? Precies! Wanneer een moment voorbij is, is het voorbij. Een beperking van het aantal foto's is de beste manier om foto's van gedenkwaardige momenten mis te lopen.

Geen vast aantal foto's voor jullie album

Hoe zullen jullie huwelijksfoto's worden? Je hoopt natuurlijk dat ze fantastisch zullen zijn, maar zeker weten doe je dat niet. En hoeveel zou je er willen hebben? Dat is toch onmogelijk van tevoren te zeggen? Waarom zou je je dan vooraf moeten vastpinnen op een bepaald (of minimum) aantal foto's? Misschien omdat de fotograaf er niet zo

zeker van is dat je veel foto's zult kopen? Misschien, heel misschien, is de kwaliteit van zijn werk niet zo goed als hij je heeft voorgespiegeld en wil hij er bij voorbaat zeker van zijn dat je een bepaald bedrag zult besteden? Wees ook gewaarschuwd dat je meestal naderhand wel je pakket kunt 'upgraden' naar een duurder pakket, maar niet kunt 'downgraden' naar een goedkoper pakket! Bovendien, een huwelijksalbum met een bepaald aantal foto's beperkt de creatieve mogelijkheden van de fotograaf om een prachtig en uniek album te maken dat precies is toegesneden op jullie bruiloft. Nog sterker geldt dat als niet alleen het totale aantal foto's vooraf wordt afgesproken, maar ook het formaat van de foto's. Bijvoorbeeld een pakket dat bestaat uit een album van 20 foto's van formaat 20x30 en 40 foto's van formaat 13x18. Jullie huwelijksalbum wordt hierdoor in een keurslijf gedwongen dat onmogelijk past. Als je je album ziet als een opsomming van losse foto's, dan werkt het misschien wel voor jou. Maar als je een uniek en persoonlijk huwelijksalbum wilt dat het verhaal van jullie bruiloft vertelt, dan kun je eenvoudigweg niet zeggen hoeveel foto's of hoeveel bladzijden daarvoor nodig zullen zijn. Daar kom je alleen achteraf, bij het ontwerpen van het album, achter. Zoek daarom een fotograaf die je niet dwingt om voortijdig al te zeggen hoeveel foto's je wilt. Het gaat tenslotte om een product dat nog niet bestaat en dat precies op jullie huwelijk en jullie wensen moet worden afgestemd.

Voor iemand voor wie het ontwerpen van trouwalbums geen regelmatige bezigheid is, is het trouwens een vrijwel onmogelijke opgave om uit honderden foto's de foto's aan te wijzen waaruit het album zou moeten bestaan. Want pas tijdens het ontwerpen van het album vallen als het ware de stukjes van de puzzel in elkaar. Je schuift, wisselt van foto's, komt erachter dat bepaalde foto's perfect bij elkaar aansluiten, of bijvoorbeeld een foto van een bepaald detail een andere foto schitterend completeert. In de offerte gaan we uit van een gemiddelde reportage. Na de trouwdag gaan wij zorgvuldig jullie trouwalbum samenstellen. Tijdens het samenstellen van het album zal blijken hoeveel pagina's we nodig hebben om de trouwdag op een perfecte manier waar te geven. Het concept trouwalbum wordt altijd vooraf ter beoordeling aan jullie voorgelegd. Jullie hebben altijd de beslissende voordat het trouwalbum definitief wordt geproduceerd. Jullie bepalen dus altijd zelf het aantal pagina's van jullie trouwalbum.

Het ontwerp is helemaal vrijblijvend en als bruid en bruidegom mag je wijzigen wat je maar wilt: foto's verwisselen, andere foto's in het album, foto's uit het album, bepaalde foto's groter of kleiner, of op andere bladzijden, of bepaalde bladzijden samenvoegen, bladzijden schrappen, foto's in zwartwit of sepia of zwartwit- of sepiafoto's toch in kleur, noem maar op. Onze bruidsparen zijn doorgaans razend enthousiast over hun albumontwerp en ontzettend blij dat ze niet eerst zelf foto's hoeven te selecteren maar als vrijblijvende hulp het ontwerp en de visie van een professional krijgen!

Hoelang zal je fotograaf aanwezig zijn?

Een vast aantal uren waarop je fotograaf aanwezig zal zijn, bijvoorbeeld gedurende uur, klinkt misschien op het eerste gezicht goed, maar een bruiloft verloopt maar zelden precies zoals gepland. Er zijn zoveel dingen waardoor jullie planning kan

uitlopen, dat je het risico loopt dat je fotograaf net moet weggaan voordat jullie bijvoorbeeld de bruidstaart gaan aansnijden. Misschien wil hij wel langer blijven als jullie een toeslag betalen, maar heb je zin om op je bruiloft daarover te gaan onderhandelen en om achteraf meer te moeten betalen dan je tevoren had gepland? Daarom spreken wij vaak met het bruidspaar niet alleen af dat wij erbij zijn tot een bepaalde tijd, maar ook tot en met een bepaald MOMENT. Als een bruidspaar ons bijvoorbeeld graag tot 16.00 uur wil hebben, omdat om 15.45 uur de taart wordt aangesneden, of tot 21.30 uur omdat rond 21.15 uur de openingsdans is gepland, spreken we af dat wij in ieder geval tot 16.00 uur (respectievelijk 21.30 uur) blijf, maar dat wij niet weggaan als de taart dan nog niet is aangesneden (respectievelijk de openingsdans nog niet is geweest). Hier zijn dan geen extra kosten aan verbonden. Je hoeft je dus, als de planning wat uitloopt, geen zorgen te maken over extra toeslagen of een fotograaf die vertrekt op een ongelukkig moment, en kunt gewoon lekker genieten van je bruiloft!

Geen andere bruiloft op dezelfde dag

Om dezelfde reden als wij zojuist noemde, is het verstandig om te kiezen voor een fotograaf die de hele dag voor jullie bruiloft heeft gereserveerd. Dit voorkomt dat als jullie bruiloft uitloopt, hij plotseling weg moet omdat hij nog naar een andere bruiloft moet. Het voorkomt eveneens dat hij zich onvoldoende op jullie bruiloft kan richten, omdat hij met nog een andere bruiloft “in z'n hoofd” rondloopt. Zelf beperken wij ons tot één bruiloft per dag. Op die manier kunnen wij ons volledig concentreren en er 100% zijn voor het bruidspaar. Meestal kunnen de pasgetrouwden al binnen 2 dagen na hun bruiloft op onze website genieten van een impressie van hun trouwfoto's. Heerlijk om in de sfeer van je trouwdag te blijven! En in principe kan het bruidspaar al binnen één a twee weken het concept-albumontwerp tegemoet zien.

Wat zijn redelijke reiskosten?

Zorg dat je niet voor onverwachte kosten komt te staan en vraag naar eventuele reiskosten. De reiskosten kun je opsplitsen in autokosten en reistijd. Het is mogelijk dat een fotograaf naast de autokosten ook zijn reistijd in rekening brengt. Dat is op zich logisch, aangezien het voor hem in feite geen verschil maakt of hij op een dag nu 2 uur reist en 7 fotografeert, of 1 uur reist en 8 uur fotografeert. In beide gevallen heeft hij een werkdag van totaal 9 uur. Wij hanteren in ieder geval geen reiskosten in de regio Brabant.

Vraag naar de garantie

Een fotograaf die zelfvertrouwen heeft, achter zijn werk staat en te allen tijde zijn klanten tevreden wil stellen, geeft je een garantie. Vraag ernaar en zorg ervoor dat hij het schriftelijk vastlegt. Als het resultaat niet is wat je ervan had verwacht, zou jullie fotograaf al het mogelijke moeten doen om ervoor te zorgen dat het op de een of andere manier toch naar jullie zin wordt. En in ieder geval jullie niet moeten dwingen foto's te nemen waar jullie niet tevreden over zijn.

Een manier om zo'n garantie te hebben is een fotograaf te kiezen bij wie je je niet van tevoren hoeft vast te pinnen op een bepaald aantal en formaat foto's. De fotograaf rekent een bedrag voor de fotografie en jullie betalen niet voor de foto's totdat jullie ze hebben gezien (en jullie zeker weten dat jullie ze prachtig vinden!). Zelf hanteren wij een uurtarief, en geef daarop een korting naarmate je me voor een groter aantal uren inhuurt.

Als een fotograaf dit zegt, wees dan op je hoede

“Na afloop van je bruiloft zijn de bloemen verwelkt, het eten en de taart opgegeten, en je jurk zul je waarschijnlijk nooit meer dragen. Het enige dat overblijft, zijn de foto's.”

Hoewel dit een waarheid is als een koe, moet je toch oppassen voor fotografen die je dit voorschotelen. De kans is groot dat ze het belang van fotografie (en zichzelf) overschatten en daardoor een (te) grote stempel op jullie bruiloft zullen drukken. Het belangrijkste van jullie bruiloft zijn natuurlijk niet de foto's, maar is jullie bruiloft zelf. Het plezier en geluk, de romantiek, de gasten die zich vermaken, het spetterende feest, ... Als jullie bruiloft zélf niet fantastisch is, hoe kunnen de foto's dan ooit fantastisch zijn? Zoek een fotograaf die dat op zijn netvlies heeft, en die geen afbreuk doet aan jullie dag, maar er juist iets aan toevoegt.

Dat gezegd hebbende, is het natuurlijk wel waar: als jullie bruiloft voorbij is, hebben jullie alleen nog elkaar, de ringen en jullie foto's. Het eten is weg. De taart is weg. Hetzelfde geldt voor de champagne en de wijn. De trouwjurk, hoe mooi die ook mag zijn, zal waarschijnlijk nooit meer worden gedragen. En als je geluk hebt, blijft het bruidsboeket goed tot het einde van de dag (als het erg warm weer is, reken er dan niet op). Onzen waarschuwing van zojuist moet je goed onthouden, maar je moet je ook realiseren dat het op zich waar is: dit zijn allemaal uitgaven voor eenmalige dingen die na jullie bruiloft zijn vervlogen. Houd dat in gedachten bij het maken van je budget. Je kunt weliswaar het grootste gedeelte van je budget gebruiken voor een groots feest, maar zullen je gasten zich over een maand nog herinneren wat voor soort aperitief ze hebben gehad? Of wat voor bloemstukjes er op de tafels stonden? Sta er eens bij stil wat er zou gebeuren als je zou besluiten om een aperitief te schrappen. Je gasten zullen daardoor echt niet weglopen!

Een huwelijkslijst

Heb je genoeg peper-en-zoutstelletjes? En wil je er zeker van zijn dat je huwelijkscadeaus krijgt waar je echt blij mee zult zijn? Dan is een huwelijkslijst de oplossing waar ook je familie en vrienden blij mee zullen zijn. De huwelijkslijst is je vast bekend van winkels die serviezen en keukengerij verkopen. Je deponeert je lijst in een winkel, bijvoorbeeld de Bijenkorf, en je gasten kunnen – als ze willen – een cadeau van de huwelijkslijst kiezen. Het is erg handig voor je gasten: ze hoeven niet lang op zoek naar een geschikt cadeau en ze hoeven niet bang te zijn dat jullie het cadeau niet leuk zullen vinden of al van iemand anders krijgen. Het is ook erg handig

voor jullie zelf: je krijgt cadeaus die je echt leuk vindt en je krijgt geen cadeaus dubbel. Maar wat heeft dit met je huwelijksfoto's te maken? Tegenwoordig hebben ook sommige fotostudio's een huwelijkslijst. Dit kan een heel goede manier zijn om je budget voor de huwelijksfotografie te verruimen. Stel dat slechts 10 van je gasten kiezen voor een fotografiegeschenk als huwelijkscadeau, en dat ze gemiddeld een cadeau van € 50 geven. Dan zou je € 500 extra hebben voor je fotografiebudget. Voor jullie gasten is het ideaal: ze hoeven zelfs niet naar een winkel en kunnen hun cadeau telefonisch of per e-mail regelen. En ze weten zeker dat jullie er blij mee zullen zijn: een cadeaubon voor jullie huwelijksfoto's! Wij bieden deze service ook aan. Jullie gasten kunnen een cadeaubon voor een bepaald bedrag geven, maar ze kunnen jullie bijvoorbeeld ook één of meer bladzijden van jullie trouwalbum cadeau doen (dat is een stuk concreter en leuker om te geven dan 'gewoon een bedrag').

Als je wilt, leveren wij kaartjes aan die je bij je huwelijksaankondiging kunt doen (als de ceremoniemeester een brief aan de gasten zal sturen, kun je natuurlijk ook je ceremoniemeester vragen om jullie cadeauwensen aan de gasten door te geven). Op deze kaartjes is vermeld dat jullie het leuk zouden vinden om een huwelijkscadeau te ontvangen waarvan jullie de rest van jullie leven zullen genieten, namelijk een cadeaubon voor jullie huwelijksfoto's (of bladzijde(n) van jullie trouwalbum). Gasten die een cadeaubon willen geven, kunnen deze eenvoudig bestellen op onze website. Gasten kunnen kiezen of ze de cadeaubon willen ontvangen via de post (zodat ze die naar jullie bruiloft kunnen meenemen), of wij hun cadeaubon naar de bruiloft zal meenemen of dat ze de cadeaubon zelf willen printen (ideaal voor een cadeau op het allerlaatste moment). Heb je gasten die ver weg wonen? Ook voor hen is dit ideaal!

Een echte professional

- Heb je jezelf wel eens het volgende afgevraagd?
- Hoe weet ik dat de foto's van dezelfde kwaliteit zullen zijn als de voorbeeldfoto's die onze fotograaf heeft laten zien?
- Hoe weet ik dat de dienstverlening door mijn fotograaf niet te wensen over zal laten?
- Hoe weet ik dat mijn fotograaf überhaupt komt opdagen?
- Komt mijn fotograaf in spijkerbroek en T-shirt of komt hij netjes gekleed zoals mijn gasten?
- Is mijn fotograaf vriendelijk en beleefd of is hij kortaf (of snauwt hij zelfs) tegen mijn gasten, de ambtenaar van de burgerlijke stand, de catering, etc.?
- Wat als de apparatuur van mijn fotograaf het tijdens mijn bruiloft begeeft? Heeft hij backup-camera's, -lenzen en -flitsers?
- Wat als mijn fotograaf tijdens mijn bruiloft schade of letsel veroorzaakt? Is hij dan verzekerd?
- Wat als mijn fotograaf het opeens heel druk heeft? Moet ik dan maandenlang wachten op mijn foto's en mijn album?

Dit zijn vragen waar je waarschijnlijk een antwoord op zult willen hebben, maar die je misschien vervelend vindt om te stellen. Dat is niet erg, want eigenlijk hoef je je voor het antwoord op al deze vragen maar één ding af te vragen: **“Is mijn fotograaf een echte professional?”**

Een echte professional zorgt er namelijk voor dat zijn klanten zo tevreden zijn dat ze hem aanbevelen bij mensen in hun omgeving. Dat is immers de enige manier waarop hij op de lange duur zijn brood kan verdienen met zijn fotografie. Daarom zorgt een professional ervoor:

- dat zijn werk van een **constante hoge kwaliteit** is;
- dat hij een goede klantenservice heeft;
- dat hij weet hoe hij met mensen moet omgaan, hoe hij zich correct kleedt en hoe hij zich op je bruiloft moet gedragen;
- dat hij rekening houdt met tegenvallers en daarop anticipeert (backup-camera's, lenzen en -flitsers);
- dat hij een goede bedrijfsvoering heeft (verzekeringen, administratie, e.d.);
- dat hij een goede planning heeft.

“Maar een professional is zo duur, het kan toch veel goedkoper? En mijn oom/neef/broer/vriend/kennis kan echt goed fotograferen.”

Uiteindelijk is de vraag: Hoeveel risico's ben je bereid te nemen? Bedenk wat er mis kan gaan en hoe erg je het zou vinden als dat zou gebeuren (je huwelijksfoto's kunnen tenslotte nooit worden overgedaan). Als je huwelijksfoto's voor jou niet zo belangrijk zijn en je bereid bent die risico's te nemen, dan kun je inderdaad geld besparen door een niet-professionele fotograaf te kiezen. Lees dan niet verder, maar kijk eens op Marktplaats.nl, waar je al fotografen kunt vinden vanaf € 199 voor “een trouwreportage door heel Nederland”!

“You get what you pay for”

Huwelijksfotografie is vergelijkbaar met andere diensten in de zin dat er aanbieders zijn met uiteenlopende ervaring en expertise. Ervaring en expertise hebben hun prijs. Dus als je een huwelijksfotograaf inhuurt die de hele dag komt fotograferen, overal in Nederland, en je de digitale fotobestanden geeft, en dat alles voor een gering bedrag, dan is de kans groot dat je niet de kwaliteit krijgt waar je op had gehoopt. Huwelijksfotografen die op een laag prijsniveau actief zijn, zijn vaak beginners met weinig ervaring of hobbyisten die huwelijksfotografie er parttime bij doen. De meeste professionele huwelijksfotografen hebben honderden uren gestoken in het perfectioneren van hun vakmanschap: van het gebruiken van hun camera tot de kunst van het poseren. En niet te vergeten de vaardigheid en creativiteit om het perfecte albumontwerp te creëren. Houd in gedachten dat het hebben van een eigen bedrijf kosten met zich brengt. Het gaat niet alleen om de kosten van standaard foto-apparatuur, maar ook om gespecialiseerde apparatuur en backupapparatuur. Een fotograaf die slechts een paar honderd euro vraagt heeft misschien niet de beste

kwaliteit camera en lenzen, en misschien wel geen backupapparatuur. Ik heb iemand wel eens horen zeggen: *“Een fotograaf vraagt voor zijn werk wat hij vindt dat het waard is.”* Als een fotograaf zelf niet eens vindt dat zijn werk veel waard is, waarom zou jij dat dan wel moeten vinden?

“Waarom is huwelijksfotografie vandaag de dag zoveel duurder dan toen mijn ouders trouwden?”

Sinds je ouders zijn getrouwd, is er veel veranderd op het gebied van huwelijksfotografie. De kans is groot dat toen je ouders trouwden, fotografen werkten met een lijst van te maken foto's en alleen foto's maakten waarvan ze wisten dat die achteraf gekocht zouden worden. Dit resulteerde in een eenheidsworst, waarbij alle huwelijksalbums op elkaar leken. Het album was slechts een verzameling van foto's; het vertelde niet het verhaal van de bruiloft. De fotograaf nam waarschijnlijk niet meer dan enkele tientallen foto's gedurende de bruiloft. Vandaag de dag maken huwelijksfotografen met een fotojournalistieke stijl soms wel honderden foto's om het verhaal van de bruiloft te documenteren (het komt op sommige bruiloften voor dat wij meer dan 1000 foto's maken). Daarnaast heeft digitale fotografie geleid tot vooruitgang op het gebied van huwelijksalbums. Waar vroeger een album bestond uit individuele foto's op een pagina, hebben tegenwoordig de albums van sommige fotografen een uniek design en lay-out, waarbij vaak kan worden gekozen uit diverse omslagen variërend van leder tot een omslag met een foto van het bruidspaar. Het ontwerpen van een designalbum met een unieke lay-out voor elke pagina kost veel tijd en vereist vaardigheid, talent en creativiteit.

Uit welke producten en diensten kun je kiezen?

Wat heeft een huwelijksfotograaf zoal te bieden? Het enige dat elke huwelijksfotograaf biedt, is zijn tijd om op jullie bruiloft aanwezig te zijn en foto's te maken. Alle andere producten en diensten verschillen van fotograaf tot fotograaf. Je kunt daarbij denken aan albums (een album voor jullie zelf en kleinere albums voor bijvoorbeeld ouders en getuigen), losse foto's (nabestellingen), muurportretten om op te hangen, alle foto's op een website (waar je soms ook direct foto's kunt bestellen), de negatieven (bij film) of digitale bestanden op een CD- of DVD-rom, een fotosessie voorafgaand aan de bruiloft, bedankkaarten direct klaar, fotolijsten, en ga zo maar door.

Sommige fotografen onderscheiden zichzelf door dingen aan te bieden die niet door anderen worden aangeboden. Sta daarom niet alleen stil bij de kwaliteit van het werk van een fotograaf en bij zijn persoonlijkheid, maar let ook op welke producten en diensten hij jullie kan aanbieden.

“Een fotograaf had het over ‘digitale negatieven’. Wat zijn dat”

Een digitaal negatief is het equivalent van een filmnegatief. Het is het onbewerkte digitale bestand zoals dat is vastgelegd door een digitale camera. Wanneer je een filmrolletje gebruikt, ontwikkelt het laboratorium de film en dat resulteert in

negatieven. Deze negatieven worden vervolgens gebruikt om foto's af te drukken. Als je een digitale camera gebruikt, is het digitale bestand dat de camera creëert het digitale negatief. Nadat dit vakkundig is ontwikkeld en bewerkt door je huwelijksfotograaf, zal hij dit naar het vaklaboratorium sturen om er een foto van te laten afdrukken.

LET OP: Krijg je 'alle foto's op een CD-rom' (of op een DVD-rom)? Let dan op wat je precies krijgt.

- Krijg je onbewerkte foto's of bewerkte foto's?
- Als je bewerkte foto's krijgt, krijg je dan foto's waar alleen kleur en belichting zijn gecorrigeerd, of krijg je ook foto's waar de fotograaf meer bewerkingen op heeft uitgevoerd (het verwijderen van puistjes, het maken van een zwartwit-versie, etc.)?
- Krijg je de bestanden in hoge resolutie (de echte digitale negatieven) of slechts in lage resolutie? Het verschil: bij een **hoge resolutie** kun je alles met de foto's doen wat de fotograaf er ook mee kan doen, zoals zelf laten afdrukken. Bij een **lage resolutie** kun je de foto's goed zien op een computermonitor, maar zijn de foto's te klein om er goede afdrukken van te maken.

Ervaring met portretfotografie is een voordeel

Al eerder heb je gelezen over het onderscheid tussen fotojournalistiek (het vastleggen van de gebeurtenissen op je trouwdag) en huwelijksportretfotografie (de geposeerde foto's). Hoewel de basis voor beide stijlen hetzelfde is, zijn voor fotojournalistiek andere vaardigheden en expertise benodigd dan voor huwelijksportretten, en vice versa.

Voor het vastleggen van de gebeurtenissen op je trouwdag kruipt je fotograaf als het ware in de huid van een journalist. Timing is belangrijk. En intuïtie voor mooie momenten (hij moet ze als het ware voelen aankomen en de camera al in de aanslag hebben). En een zodanige beheersing van de camera dat hij in een fractie van een seconde de juiste beslissingen neemt over de camera-instellingen.

Voor het maken van prachtige geposeerde foto's is timing iets minder van belang. Ook hoeft je fotograaf niet in een fractie van een seconde beslissingen te nemen. Wel is van groot belang dat je fotograaf weet wat voor lichtinval het mooiste is en hoe hij jullie en jullie gasten zo moet poseren dat iedereen er op z'n best uitziet en bovendien de totale compositie mooi is. Ook de persoonlijkheid van de fotograaf speelt hier een rol: poseert hij jullie op een manier die jullie prettig vinden? Voelen jullie je op jullie gemak? En bovenal, het is tenslotte jullie trouwdag, is het leuk?!

De laatste jaren zie je helaas steeds vaker dat fotografen niet de moeite nemen zich te verdiepen in de kunst van het poseren. Decennialang hebben fotografen zich die kennis eigen moeten maken, maar een groot deel van de huidige generatie neemt die moeite niet. Er lijkt een attitude te heersen van "Die ouderwetse foto's, die zijn helemaal niets.

De juiste pose met de juiste lichtinval kan iemand er bijvoorbeeld 10 kilo lichter laten uitzien (en andersom dus 10 kilo zwaarder). En het is waar: sommige poses zijn nogal ouderwets. Maar dat is nu juist de kunst: om de traditionele kennis over poseren te gebruiken om er moderne poses van te maken. Poses die vaak helemaal niet geposeerd lijken (zeker als de fotograaf de bruid en bruidegom op hun gemak weet te stellen en een ontspannen sfeer weet te creëren). Dus denk er eens over na wat jouw fotograaf zal doen als het moment voor de geposeerde foto's is aangebroken. Is hij in zijn element, zegt hij precies en zelfverzekerd waar en hoe jullie het beste kunnen gaan staan? Of kijkt hij een beetje onzeker in het rond, waarna woorden als "Oh, ga daar maar staan" of "Dat is misschien wel een leuk plekje" van zijn lippen rollen (en als je hem vraagt hoe je het beste kunt gaan staan, antwoordt hij dan "Oh, ga maar gewoon staan"? Kortom: als een fotograaf niet alleen trouwreportages maakt, maar daarnaast in zijn studio portretfotografie doet, dan is de kans groter dat je mooie geposeerde foto's krijgt dan als je fotograaf zich niet met portretfotografie bezighoudt.

Heeft hij informatie die hij je kan toezenden?

Als je ervoor zorgt dat je van tevoren zoveel mogelijk informatie vergaart, maakt dat je zoektocht naar de perfecte fotograaf efficiënter. Heb je een website van een fotograaf bezocht waar je een afspraak mee wilt maken, neem dan niet direct contact op voor een afspraak, maar vraag eerst of hij je informatie kan toesturen. Dat heeft drie voordelen.

Ten eerste kom je erachter of de fotograaf überhaupt een brochure of iets dergelijks heeft. Heeft een fotograaf geen schriftelijk materiaal om je toe te sturen? Dan kun je je afvragen of je eigenlijk wel een afspraak wilt maken. Betrouwbare professionele fotografen zullen je namelijk schriftelijke informatie kunnen toesturen. Ten tweede, als hij documentatie heeft, dan staat er vaak informatie in die niet op de website is te vinden en waar je je voordeel mee kunt doen. En ten derde kan de documentatie aanleiding zijn om toch maar geen afspraak te maken. Het is dus efficiënt om eerst om schriftelijke informatie te vragen voordat je een afspraak maakt.

Wat als je bruiloft niet doorgaat of de datum wordt verschoven?

Je hoopt dat het niet zal gebeuren, maar je weet maar nooit: wat als je bruiloft niet doorgaat? Of als de datum wordt verschoven? Informeer dan je huwelijksfotograaf zo spoedig mogelijk. Meestal zal je aanbetaling niet worden terugbetaald. In sommige gevallen moet je misschien zelfs nog een bedrag bijbetalen of soms zelf het volledige bedrag betalen van het pakket dat jullie hadden uitgezocht. Het is geen leuk onderwerp, maar vraag je fotograaf daarom naar zijn beleid als jullie bruiloft onverhoopt niet doorgaat.

Misschien denk je wel: *"Ik heb geen zin om dat te vragen. Hij stuurt me sowieso een contract en dan lees ik het daar wel in."* Maar zul je echt weigeren om het contract te ondertekenen en alsnog op zoek gaan naar een andere fotograaf, als dit ene regeltje in het contract je niet bevalt? Hoogstwaarschijnlijk niet. Wat is immers de kans dat je bruiloft niet doorgaat? Maar bedenk je twee dingen. Ten eerste: als je bruiloft niet

doorgaat, is dat al zo ellendig, dat je er niet op zit te wachten dat je fotograaf je ook nog eens een arm uitdraait. Ten tweede: het zegt heel veel over de fotograaf als hij een slaatje wil slaan uit de afzegging van jullie bruiloft. Wil je überhaupt zo'n fotograaf wel inhuren? Voorkom daarom een 'slikken of stikken'-situatie door niet op het contract te wachten, maar zo vroeg mogelijk te vragen naar wat er gebeurt als jullie bruiloft onverhoopt niet doorgaat.

Wat ons beleid is op dit punt? Je moet er eigenlijk niet aan denken, maar voor het geval het je mocht overkomen: als jullie bruiloftsdatum onverhoopt zou worden verschoven of jullie bruiloft met geldige reden zou worden afgelast, dan hoeft je ons geen onkostenvergoeding te betalen. Sterker nog: je krijgt elke cent die je hebt vooruitbetaald van me terug. Het is al erg genoeg als zoiets gebeurt, en wij willen daar zeker niet van profiteren.

Wat is beter: analoog (film) of digitaal?

Wie kun je beter kiezen: een huwelijksfotograaf die gebruik maakt van analoge apparatuur (film) of een huwelijksfotograaf die gebruik maakt van digitale apparatuur? Zowel film als digitale camera's vangen het licht op. Analoge camera's doen dat door de *film* bloot te stellen aan licht. Digitale camera's doen dat door de *elektronische sensor* bloot te stellen aan licht. Tot enkele jaren geleden waren digitale camera's niet in staat om de kwaliteit van analoge camera's te evenaren. Tegenwoordig geldt dat niet meer voor digitale camera's waar professionele huwelijksfotografen gebruik van maken. In de handen van een professional zijn zowel analoge als digitale camera's in staat om schitterende foto's te produceren. Sommige fotografen hebben eenvoudigweg een voorkeur voor analoge camera's, terwijl anderen een voorkeur hebben voor digitaal.

Ook met een analoge camera is het overigens mogelijk om de foto's te scannen en vervolgens op een website te plaatsen of op een CD of DVD te branden. Daar gaat alleen wat tijd overheen, omdat de film eerst nog gescand moeten worden. Een voordeel van digitale fotografie is overigens dat het over het algemeen gemakkelijker is om een foto om te zetten naar zwartwit, sepia of een andere kleurtoon, of om bijvoorbeeld een zwartwitfoto te maken met een deel daarvan in kleur. Het maakt voor de kwaliteit van de foto's eigenlijk niet uit of een fotograaf werkt met analoge of digitale camera's. Zo ja, waarom zou het dan van belang zijn hoe hij dat resultaat bereikt? Als een fotograaf nog gebruik maakt van analoge apparatuur, vraag dan wel hoeveel foto's hij denkt te gaan maken. Terwijl met digitale apparatuur een bruiloft vaak in honderden foto's wordt vastgelegd, worden met analoge apparatuur meestal slechts enkele tientallen foto's gemaakt. De reden daarvan is dat het wisselen van film voor de fotograaf tijd in beslag neemt (hij moet het bijvoorbeeld zo uitkienen dat hij niet een film moet verwisselen tijdens het ja-woord, omdat hij dat belangrijke moment anders mist) en de film (de 'rolletjes') hem geld kost. De afgelopen jaren is duidelijk een trend zichtbaar waarin professionele fotografen de overstap hebben gemaakt naar het gebruik van digitale camera's vanwege de snelheid waarmee de foto's beschikbaar zijn, de mogelijkheid om veel meer foto's te maken en

de grote creatieve mogelijkheden die met digitale foto's mogelijk zijn. De productie van analoge camera's en film staat op een laag pitje en sommige bedrijven zijn er al mee gestopt. Als een fotograaf de overstap naar digitaal nog niet heeft gemaakt, probeer er dan achter te komen waarom hij daarbij achterblijft.

Pas op als video en fotografie samen worden aangeboden

Fotografie en videografie hebben overeenkomsten: er zijn visuele vaardigheden, creativiteit en oog voor detail voor nodig, en beide leggen op een visuele manier de bruiloft vast. Als je zowel een fotograaf als een videograaf hebt, is dat een hele goede manier om je huwelijk te vereeuwigen. Er zijn echter ook verschillen tussen fotografie en videografie, waardoor niet elke goede videograaf ook een goede fotograaf is en omgekeerd. Voor fotografie en videografie zijn verschillende vaardigheden, ervaring en expertise vereist. Zorg er daarom voor dat je voor beide een specialist hebt, en niet een 'manusje van alles' (die zou uiteindelijk een 'meester van niets' kunnen blijken te zijn). In zee gaan met een bedrijf dat zowel fotografie als videografie aanbiedt, kan misschien een besparing opleveren. Maar als je dat doet, verzeker je er dan wel van dat je een aparte fotograaf en videograaf krijgt die elk gespecialiseerd zijn in fotografie respectievelijk videografie. Je wilt waarschijnlijk niet dat je huwelijksfotografie in handen is van 'het hulpje van de videograaf die een camera heeft meegenomen'.

“Mijn videograaf heeft me aangeboden om foto's te maken van de videobeelden. Dat klinkt goed!”

Sommige videografen bieden foto's aan van de gemaakte videobeelden. Dit klinkt misschien goed (idealiter zou je het beeld stilzetten op het perfecte moment en daar dan een afdruk van maken), maar helaas is het te mooi om waar te zijn. Een videocamera is namelijk gemaakt om bewegende momenten vast te leggen en op een TV af te spelen, terwijl een fotocamera is gemaakt om stilstaande momenten vast te leggen en als foto af te drukken. Dit heeft tot gevolg dat stilstaande beelden van een videocamera minder scherp zijn dan van een fotocamera en van mindere kwaliteit zijn als ze worden afgedrukt. Ter vergelijking: normale TV-uitzendingen hebben een resolutie van 720 x 576 oftewel 0,4 megapixel (HDTV heeft een totale maximale resolutie van 1920 x 1080 oftewel 2,1 megapixel). Als je daarvan een foto zou afdrukken, zou deze een formaat hebben van slechts 6 x 4,9 cm (bij HDTV 16,3 x 9,1 cm). En *last but not least* zal een fotograaf, wiens vak het is om stilstaande beelden te creëren, een betere belichting en compositie bereiken dan een videograaf dat kan bij een stilstaand beeld.

Tijdens je bruiloft

In je ondergoed op de foto?

Het aantrekken van de bruidsjurk is voor veel bruiden een spannend moment, waarnaar ze lang hebben uitgekeken en waarop ze zich voor het eerst écht een bruid voelen. Dit is een mooi moment om door je fotograaf te laten vastleggen. En het kan, als je wilt, een sexy foto opleveren! Wil je echter niet dat je fotograaf je in je ondergoed ziet? Spreek dan af dat hij wordt binnengeroepen op het laatste moment, als je je jurk al bijna helemaal aan hebt. Vind je de aanwezigheid van je fotograaf geen probleem, maar zie je liever geen al te gewaagde foto's op zijn website? Laat dat dan van tevoren even aan hem weten. Hij zal er vast rekening mee houden en ervoor zorgen dat andere mensen die foto's niet te zien krijgen.

Vraag of de fotograaf flits gebruikt tijdens de ceremonie

Als tijdens de huwelijksceremonie in het stadhuis/gemeentehuis of de kerk keer op keer wordt geflitst, kan dat storend zijn. In sommige andere landen komt het daarom regelmatig voor dat het in kerken verboden is om flits te gebruiken. Maar ook als het niet verboden is, is een fotograaf die in principe geen flits gebruikt, te verkiezen boven een fotograaf die tijdens de ceremonie wel (constant) zijn flitser gebruikt. Niet alleen is het voor jullie en jullie gasten minder storend, maar de foto's zelf zijn meestal mooier als ze zijn gemaakt met het natuurlijke licht dan als ze zijn gemaakt met flitslicht. Bovendien zegt het veel over de kwaliteit van de fotograaf en zijn apparatuur. Het vereist namelijk hoogwaardiger apparatuur en meer vaardigheid om tijdens de ceremonie foto's zonder flits te maken. In principe gebruiken wij geen flits tijdens de ceremonie in de kerk en/of het stadhuis. Alleen als het echt niet anders kan gebruiken wij een flits. Op deze manier zul je nauwelijks in de gaten hebben dat wij foto's aan het maken zijn en worden de foto's bovendien veel natuurlijker dan 'flitsfoto's'.

Bedenk waar, wanneer en met wie je een groepsfoto wilt laten maken

Een groepsfoto van jullie met jullie gasten mag eigenlijk niet ontbreken in jullie album. Het is ontzettend leuk om jaren later precies te kunnen zien wie er ook alweer allemaal bij waren en hoe ze er toen uitzagen. Het is nuttig om er tevoren bij stil te staan wie je op de groepsfoto wilt hebben (doorgaans het bruidspaar met de daggasten), waar je die wilt laten maken en wanneer je dat wilt doen (reserveer er tijd voor in je schema). De plek die je uitkiest moet zodanig zijn dat je alle gasten op de foto goed kunt zien (een trap voor het stadhuis kan bijvoorbeeld een goede plaats zijn, omdat door het hoogteverschil de gasten beter zichtbaar zullen zijn). Een goed moment is vaak na afloop van de huwelijksceremonie, nadat het bruidspaar naar buiten is gekomen en er bijvoorbeeld met rijst is gegooid, bellen zijn geblazen of confetti is gegooid (confetti is trouwens niet geschikt bij regen, en rijst is soms niet toegestaan,

dus check dat van tevoren bij je locatie). Bespreek jullie ideeën met jullie fotograaf, zodat hij met jullie kan meedenken.

Wat zal je fotograaf doen tijdens het diner?

Het diner is niet het ideale moment voor foto's. Mensen zitten veelal met hun mond vol, een glas aan hun lippen of met hun rug naar de fotograaf, en de tafels die eerst mooi gedekt waren, staan nu vol met gebruikte glazen, bestek en borden. Het is aan te bevelen om je gasten rustig van hun diner te laten genieten en je fotograaf op dit moment even een pauze te gunnen. Hij zal dan al vele uren hard hebben gewerkt en zal het erg op prijs stellen als jullie ook wat eten voor hem verzorgen. Over het algemeen heeft een fotograaf op een bruiloft nauwelijks tijd om even op adem te komen, laat staan om even rustig te eten. En je wilt natuurlijk dat hij vol energie zit voor de rest van de avond. Als jullie ervoor zouden zorgen dat de fotograaf op hetzelfde moment als jullie kan eten (en in dezelfde ruimte zodat hij niet hoeft te worden geroepen als bijvoorbeeld iemand een speech gaat houden) zal hij geen belangrijke gebeurtenissen missen. Meestal is de fotograaf trouwens in een kwartiertje wel klaar met eten, en tijdens de rest van jullie diner kan hij bijvoorbeeld sfeer- en detailfoto's maken.

“Wat zijn tafelfoto's en zal onze fotograaf die maken?”

Tafelfoto's zijn foto's van jullie gasten terwijl ze aan tafel zitten. Het verschilt per fotograaf of hij deze foto's wel of niet maakt. De trend is dat steeds minder fotografen deze foto's maken. In het buitenland brengen sommige fotografen zelfs een extra bedrag in rekening voor tafelfoto's of verlangen ze een minimum aantal tafelfoto's dat door het bruidspaar zal worden gekocht. Bij de meeste bruiloften is het diner het enige moment waarop iedereen aan tafel zit. Het is het beste om je gasten tijdens het diner niet te laten storen door je fotograaf. Het is onrustig voor jullie gasten, en foto's van etende gasten worden toch niet echt flatteus. Daarnaast zijn er regelmatig gasten die niet graag op de foto willen en zich eraan proberen te onttrekken, bijvoorbeeld door zich te verwijderen, achter iemand te verschuilen of niet naar de camera te kijken. Bovendien mist er vaak iemand aan een tafel die even is opgestaan voor bijvoorbeeld een toiletbezoek of gesprekje met iemand aan een andere tafel, waardoor de fotograaf op een later moment weer naar die tafel terug moet, in de hoop dat de tafel dan wel compleet is. Vermenigvuldig dat met 20 tafels en je kunt je voorstellen dat je fotograaf zo druk bezig is met tafelfoto's, dat hij belangrijke of leuke dingen die intussen gebeuren over het hoofd ziet. De meeste fotografen zullen in ieder geval de tafel van het bruidspaar fotograferen. Zelf doen wij dat in ieder geval, en proberen wij ook sfeerfoto's te maken van de andere tafels. Wil je er zeker van zijn dat alle tafels worden gefotografeerd, bespreek dit dan met je fotograaf en probeer ervoor te zorgen dat dit gebeurt in afwachting van het diner. Jullie ceremoniemeester zou bijvoorbeeld kunnen aankondigen dat in de komende 15 minuten de fotograaf langs alle tafels zal gaan om foto's te maken, en dat het bruidspaar alle gasten vriendelijk verzoekt om daaraan mee te werken en eventjes niet van tafel te gaan. Om de medewerking van de gasten nog meer te bevorderen en bovendien leukere foto's te krijgen, zouden jullie ook met jullie fotograaf kunnen afspreken dat jullie zelf langs alle tafels gaan om met

de gasten van elke tafel gefotografeerd te worden. De voordelen hiervan zijn duidelijk. Het nadeel zou kunnen zijn dat je de foto's te 'geposeerd' vindt, omdat alle gasten er echt voor gaan zitten om op de foto te gaan. Het is een kwestie van voorkeur: sommige bruidsparen hebben graag de zekerheid dat ze alle gasten op de foto hebben en andere bruidsparen hebben liever dat de tafelfoto's er wat spontaner uitzien en nemen het op de koop toe dat ze van sommige gasten alleen de rug zien en andere gasten misschien helemaal niet op de foto staan omdat ze even van tafel waren (het is natuurlijk wel zo dat je sowieso – los van de tafelfoto's – nog spontane foto's van de rest van de avond hebt).

Tips voor je fotosessie

De meeste bruidsparen ruimen tijd in op hun huwelijksdag voor een fotosessie op locatie. Zo'n sessie zorgt niet alleen voor prachtige foto's, maar ook voor even rust en intimiteit op een vaak toch wel drukke dag. Ben je een grote tegenstander van geposeerde foto's en wil je alleen ongeposeerde, fotojournalistieke foto's? Bedenk dan wel dat jullie ouders en grootouders straks ook graag een mooie bruidsfoto zullen willen om thuis op te hangen, en meestal valt een traditionele geposeerde foto daarvoor het meeste in de smaak. De ervaring leert ook dat zelfs bruidsparen die van tevoren hard roepen dat ze traditionele geposeerde foto's helemaal niets vinden en het alleen maar doen voor hun (groot)ouders, achteraf toch vaak blij zijn dat ze ook die foto's hebben laten maken. Bovendien hoeft 'geposeerd' helemaal niet 'ouderwets', 'truttig' of 'oubollig' te betekenen. Veel fotografen zijn in staat om moderne geposeerde foto's te creëren, die helemaal niet geposeerd lijken.

“Hoeveel tijd moet ik reserveren voor de fotosessie?”

De benodigde tijd hangt af van het belang dat je aan deze foto's hecht en de locaties waarop je die wilt laten maken. Hoe meer tijd er is, hoe meer foto's er gemaakt kunnen worden en hoe meer aandacht aan de details kan worden geschonken. Als je op meerdere locaties foto's wilt laten maken, houd dan rekening met de reistijd. Heb je echt geen idee hoeveel tijd je moet reserveren en wil je een richtlijn? Ga dan uit van bijvoorbeeld een uur of anderhalf uur. Dit wordt in de praktijk vaak korter, doordat de planning uitloopt en je toch op tijd weer moet terug zijn. Het is dan fijn als je de fotosessie niet te krap hebt ingepland, zodat je wat ruimte hebt om verloren tijd in te halen. Denk trouwens ook aan alternatieve locaties voor het geval het slecht weer zou zijn. Tijdens de voorbespreking met je fotograaf kan hij daar vaak ook tips voor geven.

Vergeet niet om voldoende te rusten de dag voor de bruiloft. En op de dag zelf eet en drink voldoende. Als je moe, hongerig of dorstig bent dan toon je dat in je uitdrukkingen tijdens de het nemen van de trouwfoto's. Blijf jezelf voor de camera. De taak van de fotograaf is om jou vast te leggen. Als je je voor de camera anders voor doet dan je normaliter bent zul je uiteindelijk met het resultaat niet tevreden zijn.

Foto's met je gasten

Ruim tijd in voor de 'formele' foto's. Dit zijn de foto's met jullie ouders, broers,

zussen, getuigen, beste vrienden, bruidskinderen, en ga zo maar door. Afhankelijk van jullie wensen en de stijl van jullie fotograaf kunnen deze foto's ongeveer 15 tot 45 minuten in beslag nemen. Vind je dit een verplichting en wil je dat deze foto's zo snel mogelijk worden afgewerkt? Of hecht je veel belang aan deze foto's en wil je dat je fotograaf elke groep zorgvuldig poseert en op de details let? Laat het je fotograaf weten. Houd er ook rekening mee dat vaak tijd verloren gaat met het opsporen van 'verdwenen gasten' (die even drinken zijn gaan halen, naar het toilet zijn, etc.) en het positioneren van een grote groep en van kinderen. Bespreek jullie wensen met jullie fotograaf, zodat hij jullie kan helpen bij het maken van een tijdschatting en jullie dagschema.

Verlang niet dat de fotograaf groepsfoto's tot een van de belangrijkste items van de dag maakt. Een paar groepsfoto's zijn oké maar er is niets saaiër dan een fotoalbum vol met groepsfoto's. In de plaats daarvan kan uw foto album beter vol zijn met unieke en creatieve huwelijksfoto's.

Gasten die foto's maken

Jullie vrienden en familieleden zullen ongetwijfeld enthousiast zijn over jullie bruiloft en hun fotocamera's meenemen. Huwelijksfotografen vinden dit doorgaans prima. Aan de andere kant moet je ervoor oppassen dat jullie gasten niet het zicht van jullie professionele fotograaf blokkeren of hem op een andere manier belemmeren om foto's te maken. Stel je bijvoorbeeld voor dat de bruid arm-in-arm met haar vader door het gangpad komt aanlopen. De fotograaf staat aan het einde van het gangpad klaar om een foto van dit mooie moment te maken en net als hij die foto wil maken, doet een van de gasten een stap opzij in het gangpad om ook een foto te maken, waardoor hij het zicht van de fotograaf blokkeert. Wat ook voorkomt, is dat bij de foto's van het bruidspaar met hun gasten iemand achter of naast de fotograaf gaat staan om ook foto's te maken. Hierdoor zullen sommige gasten niet richting de fotograaf, maar richting die andere persoon kijken. Dit zorgt voor vertraging bij het maken van de foto's of, als de fotograaf het niet opmerkt, voor een teleurstelling bij het bruidspaar als achteraf blijkt dat een aantal mensen niet richting de camera keek.

Als je haar maar goed zit

Natuurlijk wil je dat je haar goed zit op je huwelijksdag. Daarom ga je tenslotte speciaal naar de kapper. En je wilt ook dat je haar goed zit op de foto's. Het wil nog wel eens waaien in ons kikkerlandje. Als je je haar los draagt, dan heb je dus kans dat je haar alle kanten opwaait, bijvoorbeeld in je gezicht. Dat kan nogal lastig zijn voor mooie foto's.

“Waarom sta ik op zoveel foto's met m'n hand voor m'n gezicht?”

Een kapsel waarbij je haar vast zit, maar een paar losse slierten aan de zijkanten van je gezicht hangen, kan ook negatief uitwerken als je, bewust of onbewust, de hele dag

bezig bent om het haar uit je gezicht te halen. Ten slotte, voor het geval je overweegt om glitterspray in je haar te laten doen: de glittertjes kunnen op het pak van de bruidegom komen en op de foto's lijkt het net of hij roos heeft...

Ook belangrijk voor het resultaat van uw bruidsreportage is de kwaliteit van de visagie. Uw bruiloftsdag is niet het moment om nieuwe make-up uit te proberen of een nieuw kapsel. Huur daarom een professionele visagist en kapster om uw uiterlijk te verzorgen zodat u weet waar u aan toe bent op de dag van de bruiloft. Een goed verzorgd uiterlijk komt de bruidsfoto's vanzelfsprekend ten goede.

Het beste tijdstip van de dag voor foto's

Vrijwel alle fotografen zijn het met elkaar eens dat je het mooiste licht hebt bij zonsopgang en zonsondergang. Bij zonsopgang lig je hopelijk nog lekker te slapen, dus dan blijft zonsondergang over. Het ideale tijdstip voor een fotosessie in de buitenlucht is daarom zo'n uur vóór zonsondergang, want als de zon eenmaal onder is, wordt het heel snel donker. Informatie over de tijd van de zonsondergang op je trouwdatum kun je vinden op http://www.meteonet.nl/diversen/zon_maand.htm. Natuurlijk hoeft je je fotosessie niet te plannen voor zonsondergang, maar het is wel handig om te weten, mocht het zo uitkomen, dat vrijwel alle fotografen het ook met elkaar eens zijn over het slechtste tijdstip om buiten foto's te maken. Dat is rond het middaguur, als de zon hoog aan de hemel staat en harde schaduwen veroorzaakt. Echter, een goede fotograaf kan zelfs in die omstandigheden prachtige foto's maken (hoewel je wel zijn taak bemoeilijkt door zo'n tijdstip uit te kiezen). En een 'geluk bij een ongeluk': de kans dat het bewolkt zal zijn en je dus sowieso geen last zult hebben van scherpe zon, is natuurlijk vrij groot...

Plan voldoende tijd voor uw fotosessie. Zelfs al hebt u de beste fotograaf ingehuurd. Hij of zij kan geen wonderen verrichten in slechts 5 minuten. Trek tijd uit voor de fotosessie zodat u de beste resultaten krijgt.

Waarom de achtergrond donker kan zijn terwijl deze niet donker was

“Soms zie ik huwelijksfoto's waarin het bruidspaar op de voorgrond goed te zien is, maar de achtergrond donker is. Hoe kan dat?”

Het typeert de foto's van een amateur (en helaas ook van sommige professionele fotografen): foto's waarop de personen in de voorgrond (over)belicht zijn, met een achtergrond die zo donker is dat je er niets kunt ontwaren. Hoe dat komt? Als de fotograaf zijn flitser als belangrijkste lichtbron gebruikt, en je gaat voor de camera staan, dan zal de flitser je goed verlichten, maar de ruimte achter je zal donker zijn (als de flitser de ruimte achter je ook zou verlichten, dan zou je zelf overbelicht worden). Huwelijksfotografen kunnen bepaalde technieken gebruiken om ervoor te zorgen dat ook de achtergrond goed zichtbaar is. Het is bijvoorbeeld mogelijk om een langere sluitertijd te gebruiken, waardoor alles op de foto (zowel de voorgrond als de

achtergrond) beter zichtbaar is en er een minder felle flits kan worden gebruikt. Als je de foto's van een fotograaf bekijkt, let er dan op of de achtergrond goed zichtbaar danwel een 'zwart gat' is.

Na je bruiloft

Is retoucheren inbegrepen?

Het retoucheren van foto's is belangrijk voor het eindresultaat. Het is niet iets "nieuws" dat pas is ontstaan in het digitale tijdperk. Ook bij analoge fotografie werd (en wordt) er volop geretoucheerd: het donkerder of lichter maken van bepaalde delen van de foto, etc.: het wordt al decennialang gedaan (hoewel tegenwoordig met digitale fotografie veel meer mogelijk is dan voorheen). Het is een onmisbaar onderdeel van professionele fotografie. Zoek uit of retoucheren bij jouw fotograaf is inbegrepen. En zoek ook uit wat jouw fotograaf onder 'retoucheren' verstaat. Alleen het corrigeren van kleur en belichting? Of ook het lichter of donkerder maken van bepaalde delen van een foto? En speciale effecten zoals zwartwit, sepia, zwartwit met kleur, of een zacht, romantisch effect? Als het retoucheren niet bij de prijs is inbegrepen, vraag dan naar de kosten ervan, want retoucheren zou je honderden euro's kunnen gaan kosten.

“Ik vind bewerkte foto's helemaal niet mooi. Zijn er ook fotografen die foto's niet bewerken?”

Zoals gezegd, wordt het retoucheren van foto's al jarenlang gedaan door professionele fotografen. Bij digitale fotografie zijn de mogelijkheden om foto's te bewerken uitgebreider dan bij analoge fotografie. Het bewerken staat ook wel bekend als "Photoshopen", naar de naam van het populaire programma Photoshop. Door dit soort programma's is het bewerken van foto's ook voor consumenten bereikbaar geworden en zij leven zich soms helemaal uit op een foto. Het resultaat kan soms "over the top" zijn en soms maken ook professionele fotografen zich daar schuldig aan. Maar over smaak valt niet te twisten, en wat de ene persoon een mooi effect vindt, vindt een andere persoon afschuwelijk. Fotografen die foto's helemaal niet bewerken zul je nauwelijks vinden, en die moet je ook niet willen vinden, want goede fotobewerking wordt zodanig gedaan, dat het je op het eerste gezicht niet eens zal opvallen dat de foto is bewerkt. Waar je achter moet komen, is of de fotograaf die je op het oog hebt, foto's bewerkt op een manier die je aanspreekt. Daarvoor is niet eens nodig dat je al zijn bewerkingen mooi vindt, maar wel dat hij je de indruk geeft dat hij precies begrijpt wat jouw smaak is en daar rekening mee zal houden.

“Wat houdt kleurcorrectie en belichtingscorrectie in?”

Kleurcorrectie betreft het aanpassen van de kleurbalans, de huidtonen, de helderheid, het contrast en de kleurverzadiging van een foto om de kwaliteit van de uiteindelijke afdruk te verbeteren. Belichtingscorrectie betreft het donkerder of lichter maken van de foto, eventueel in combinatie met het vergroten of verlagen van het contrast. Ook hierdoor kan de kwaliteit van de uiteindelijke afdruk worden verbeterd.

Wachten, wachten, wachten... en hoe je dat kunt voorkomen

Hoelang moet je wachten op je huwelijksalbum? Dit is afhankelijk van meerdere factoren. Nadat je het albumontwerp hebt geaccordeerd, moet het album worden gemaakt. Wij rekenen ongeveer 2 weken verwerkingstijd nadat de totale factuur is betaald en het ontwerpalbum is geaccordeerd.

“Als het zo lang duurt voordat je je album hebt, is het dan geen goed idee om geen album te nemen? Het is nog goedkoper ook om zelf een album te maken. Je hoeft dan alleen maar een fotograaf te kiezen die de foto's aanlevert op CD-rom of DVDrom en dan kun je zelf de foto's afdrukken en inplakken.”

Het lijkt misschien een goed idee om zelf een huwelijksalbum te maken, maar in veruit de meeste gevallen blijkt dat achteraf toch een slecht idee te zijn geweest. Bedenk bijvoorbeeld eens wat voor kwaliteit je wilt voor je huwelijksfoto's en -album. Dit is het belangrijkste fotoalbum dat je in je leven zult hebben, dus neem je dan genoeg met een 'consumentenkwaliteit' foto's en album? Een fotograaf laat je foto's afdrukken bij een professioneel vaklaboratorium en betreft zijn albums bij albumfabrikanten die speciale professionele huwelijksalbums maken. Denk ook eens aan de kwaliteit en originaliteit van het albumontwerp: kun je dat zelf net zo goed als een fotograaf? Zeker als het gaat om het ontwerp van een designalbum (verderop schrijven wij over het verschil tussen een traditioneel album en een designalbum), is het erg moeilijk om een album te creëren dat het verhaal van je huwelijk goed vertelt en tegelijkertijd tijdloos en origineel is en een goede lay-out heeft. Bovendien gebruiken professionele fotografen daar soms specifieke albumontwerpsoftware voor waarover consumenten normaliter niet beschikken.

En ten slotte is het goed om je te realiseren dat je misschien lang moet wachten op het album van je fotograaf, maar dat het nog veel langer kan gaan duren als je het zelf doet. Want hoe gaat het in de praktijk? Vlak na de bruiloft ben je razend enthousiast en laat je iedereen je foto's zien. Dan pak je je 'normale leven' weer op en wordt het moeilijk om tijd te vinden om je huwelijksalbum te maken. Bovendien: je hebt iedereen toch al de foto's laten zien, dus het album heeft niet zo'n haast meer. Het gebeurt dan helaas maar al te vaak dat een jaar na de bruiloft de foto's nog steeds niet zijn ingeplakt...

Als je ons als je fotograaf kiest, geven wij trouwens de hoogste prioriteit aan je album om je wachttijd zoveel mogelijk te beperken. Dat lukt voor een belangrijk deel door onze unieke aanpak.

Het is een onmogelijke taak om zelf albumfoto's te selecteren

Het is een onmogelijke taak om de foto's voor je album zelf te kiezen. Pas bij het ontwerpen van het album vallen namelijk alle stukjes in elkaar. Vaak komen wij op allerlei ideeën tijdens het ontwerpen, die we van tevoren nog niet hadden bedacht.

Geniet van je bruiloft!

Last but not least: de hoofdreden waarom je huwelijksfoto's belangrijk zijn, is dat ze je in staat stellen om je herinneringen aan je huwelijksdag levend te houden. Dáár gaat het om: dat je warm van binnen wordt als je terugdenkt aan je huwelijksdag. Wie je ook kiest als je huwelijksfotograaf, hoeveel foto's je ook krijgt, wat het je uiteindelijk ook kost: geniet van je bruiloft en maak er een onbeschrijfelijk mooie dag van!